

REFERAT	Dialogforum buss Vestland				
MØTELEIAR	Direktør Målfrid Vik Sønstabø				
MØTEDATO	22.09.2026	TID	10.00 – 11.45	MØTESTAD	Vestlandshuset / Teams
REFERENT	Rolf Fløtre Skogedal / Jan-Petter Tvedt				
REF. DATO	22.09.2026	ARKIVSAK		ARKIVNR	
DELTAKARAR	<u>NHO Transport Vestland</u>: Pål Presttun (Teams) og Lars Andreas Kårstad (Teams - til kl 11) <u>Fellesforbundet (FF)</u>: Johannes F. Moldung og Edvard Hartvigsen (Teams) <u>Yrkestrafikkforbundet (YTF)</u>: Tore Even Øvretvedt (Teams) og Arne Åkvik <u>Verneomboda</u>: Leif Erling Vedeler og Arne Kjell Fimland (Teams) <u>Skyss</u>: Målfrid Vik Sønstabø, Karl Inge Nygård, Gudrun Einbu, Rolf Fløtre Skogedal og Jan-Petter Tvedt				
FRÅVERANDE	<u>NHO Transport Vestland</u>: Jørgen Haukås <u>Yrkestrafikkforbundet (YTF)</u>: Kjell Nesheim <u>Verneomboda</u>: Pål Stange <u>Skyss</u>: Hallvard Natvik				

Referat Dialogforum buss Vestland – 22. september 2026

N r	Sak	Vedlegg
0	Velkomen og innmelding til eventuelt Skyss ved Målfrid Vik Sønstabø ønske velkomen til møtet. Agenda for møtet vart gjennomgått. Saker innmeld til eventuelt: 1. Korrespondanseproblem i Odda/Sunde/Utåker-området. 2. Manglande parkeringsplass for sjåførar (toalettbesøk) ved Bergen busstasjon når Flixbuss/ekspresabussar opptek alle plassar. 3. Status kontantfrie bussar (samanlikna med Tromsø og Vestfold). 4. Ny kortlesar i bussane i rutepakke sør.	 Dialogforum buss Vestland 22. septem

	5. Sanntidssystem (varsling av møtande buss) i samband med fornying av Bergensanbødet.	
1	Referat frå Dialogforum 26. mai 2026 Referatet vart sendt ut 10. juni 2026. Referat godkjent.	https://www.skyss.no/dialogforum
2	Nytt frå Skyss – orienteringar Målfrid orienterte om aktuelle saker frå Skyss. 1. Status Skyss – ny organisering - Målfrid orienterte at Skyss etablerer ei ny avdeling: Operasjon, som skal samle ansvaret for den daglege drifta og kontakten ut mot operatørane som utfører køyringa. - Bakgrunnen er eit ønske om betre leveranse "24/7", betre samarbeid om planlegging (systemsida) og betre beredskap ved hendingar (t.d. meir vêr og vind, ras i Hardanger m.m.). - Endringa har i hovudsak konsekvensar for det interne arbeidet i Skyss, ikkje for sjølve Dialogforum-strukturen. Operatørane vil få eiga informasjon om endringane. - Kontraktsavdelinga vert også justert, og tilsette som Jan-Petter Tvedt og Rolf Fløtre Skogedal vil frå 1. oktober jobbe i gruppa Operatør og drift, mens ansvar for anskaffing av transporttenester ligg til avdeling Kontrakt. 2. Status økonomi og budsjett Målfrid orienterte overordna om 2. kvartal og prognose 2026. - Netto mindreforbruk på 35 MNOK per juni. - Inntekter på budsjett. - For kostnader var det eit mindreforbruk innan rammeområde båt og fellestenester, og einaste område med meirforbruk er bane, knytt til vedlikehald av vogner-/infrastruktur (etterslep som no vert teke igjen).	Sjå vedlegg. Skyss Sjå vedlegg.

	Prognose 2026 • Prognose per 2. kvartal = budsjett • Risiko: ○ Effekten av redusert pris på 30-dagars periodebillett (redusert frå 1. mai, ytterlegare reduksjon frå 1. november). Det er usikkert om treffsikkerheita i prognosen stemmer heilt. Klarare bilete ventast når septembertala er klare. Budsjett 2027 • Budsjettseminar 2027 i fylkeskommunen er gjennomført. • Fylkesdirektøren legg fram sitt budsjettframlegg i oktober. Handsaming skjer i fylkesutvalet i november og fylkestinget i desember. • Skyss må levere eit saldert budsjett og nyttar eige verktøy/kriterium for å vurdere ulike tiltak opp mot kvarandre dersom det vert bede om kutt til hausten. 3. Status kundeutvikling Alt i alt viser reisetala i (buss og Bybane) i byvekstavgjerdet (Bergen, Øygarden, Askøy, Alver, Bjørnafjorden) viser om lag +0,68 % totalt hittil i år (jf. tabell i sakspapira) Etter 8 månader ser Skyss at veksten på fleire av dei tyngste bussrutene i Bergen har flata ut eller til dels vore negativ, medan årsaka ikkje er heilt klarlagd. Moglege faktorar som vert vurdert: befolkningsutvikling/reisebehov, aukande bilbruk (bilen tok i vår marknadsandelar frå kollektiv for første gong), samt at omfattande sommarvedlikehald av Bybanen i sommar overførte ein del bybane-reisande til ordinære busslinjer og dermed påverka samanlikningsgrunnlaget. Skyss fortset med å analysere årsakene til dette.	Skyss
--	--	-------

	Automatisk passasjerteljing er no innført i heile fylket, noko som på sikt vil gi betre datakvalitet (per no er kontraktane Sunnfjord, Sogn og Sunnhordland komne lengst). Fleire deltakarar peika på at tette koplingar mellom linjer (ofte ned mot 1-2 minutt) gjer tilbodet sårbart for forseinkingar, særleg i rushtid i vestlege Bergen og mot Nesttun. Dette kan opplevast som redusert kvalitet sjølv om ruteplanen i utgangspunktet er god. Skyss viste til at temamøte ruteplan nyttast til samarbeid og diskusjonar mellom Skyss og operatør rundt alle produksjonsutfordringar, og oppmoda om at innspel vert spela inn i dei aktuelle kontraktane.	
3	Pågåande og uteståande saker – avklaringar og status 1. Bergen busstasjon – parkering/regulering Skyss v/Gudrun Einbu orienterte om siste status for bruk av busstasjonen. Hovudpunkt: • Det har lenge vore pågåande sak rundt busstasjonen og utfordringar med plass og regulering • Vi har oppdatert retningslinjene for bruk og sendt desse til kommersielle brukarar • Reglane seier: 15 minuttar parkering på dagtid, nattparkering berre fram til kl. 07:00 • Retningslinjene vert no inkludert i vurdering av nye løyve frå fylkeskommunen. • Det har i haust vore dialog og stikkprøvekontrollar; desse viser at det ikkje berre er kommersielle aktørar som ikkje følger skiltinga, men også bussar i trafikk for Skyss. • Konklusjon - Skyss organiserer ei felles synfaring på Bergen busstasjon saman med operatør, verneteneste, tillitsvalde og eigedom/utbygging (drift av busstasjonen) for å sjå på kva som kan	 2026 Retningslinjer for bruk av Bergen t Skyss

	gjerast for å betre kapasitetsutnyttinga. Vi forsøker også å få deltaking frå dei kommersielle bussaktørane. Forslag om at synfaringa leggjast tidleg på morgonen (t.d. kl. 07.00), då nattparkering skal vere over og rutebusstoppen er på sitt travlaste, i hovudsak sørsida av stasjonen. 2. Storavatnet terminal (del av Sotrasambandet-utbygginga) Skyss v/Gudrun Einbu orienterte om saka som er stor og krevjande med mange fasettar (byggeprosjekt, mellombels/ny terminal, ansvarsforhold). Ingen konkret status var klar ved sakas oppstart i møtet, men Skyss (Gudrun Einbu) lova å prøve å finne oppdatert informasjon i løpet av møtet (sjå oppdatering under punkt 6 - Eventuelt).	Skyss
4	Spørsmål frå tillitsvalde og verneombod Skyss hadde motteke innspel til saker frå Fellesforbundet v/Moldung og frå YTF v/Åkvik – sjå vedlegg. Johannes Moldung presenterte Fellesforbund sakene i møtet. Bestillingskøyring på Tertnes • Det er stor uvisse rundt framtida til bestillingskøyringa på Tertnes. Tidlegare prøveprosjekt med bestillingskøyring (t.d. i Samnanger og Kvinnherad) vart avslutta ved at oppdraget vart lagt inn i nærliggande rutepakkar, utan verksemdsoverdraging - sjølv om dette er normen elles i bransjen og etter yrkestransportlova. • Skyss opplyser at ein no evaluerer om det er behov for tilbodet vidare, og i så fall kva løysing som er berekraftig, sidan eit prøveprosjekt ikkje kan halde fram evig som prøveprosjekt. • Førebels vurdering frå Skyss: Reglane om verksemdsoverdraging kjem normalt ikkje til bruk der stillingsdelen er under 50 %, noko som ofte er tilfelle for mindre drosjeaktørar som utfører slike oppdrag. • Fellesforbundet meiner likevel at verksemdsoverdraging bør vurderast av omsyn til dei tilsette og for å gi drosjeselskapa meir	Sjå vedlegg.

	føreseielege rammer. Skyss noterer synspunktet, men understrekar at det ligg fram i tid før dette blir aktuelt, og at ein tenkjer annleis om fleksibel transport i eventuelle framtidige kontraktar for by-område. • Det vart også oppmoda om at NHO Transport har god nok kontakt med bestillingstransport-aktørane om denne problemstillinga. Kårstad bekrefta at han ikkje er kjend med denne problemstillinga. • Skyss opplyser at det økonomisk truleg ikkje vil vere rom for å tilrå fleire prøveprosjekt med bestillingskøyning framover; det pågår også ein politisk diskusjon om konsekvensane for drosjemarknaden i distrikta. YTF v/Arne Ingar Åkvik presenterte saker frå YTF – sjå vedlegg. Korrespondanse - sanntidsinformasjon • Sakn av informasjon om korrespondansar på sanntidsmaskinene på korrespondansepunkt (berre nokre korrespondansar vert vist, ikkje alle). Dette gjeld særleg: a. Buss-buss korrespondanse på tvers av anbodsområde (t.d. gamle Sogn og Fjordane har framleis eit stort hol i systemet; Hardanger er i ferd med å betrast). b. Buss-ferje/båt korrespondanse (t.d. hurtigbåten Rosendal-Os-Bergen, og Sunde/Utåker-området i Odda), der manglande info gjer at reisande unødig ringer sjåfør/kundeservice for å sjekke om dei "rekk" båten. • Skyss skil utfordringane mellom: a. Buss-buss innan same rutepakke: dette er hovudsakleg ei kvalitetssikringssak som kan løysast teknisk, og vert teke vidare i kontraktsområdet. b. Buss-ferje/-båt og på tvers av rutepakkar: dette er ei meir grunnleggjande, langvarig teknisk utfordring utan god løysing per no, men står på Skyss liste over saker å følge opp.	Skyss Sjå vedlegg. Operatørane /Skyss
--	---	--

	• Skyss oppmodar operatørar om å bruke trafikkleiarfunksjonen til å melde frå til ferjeselskap direkte, i staden for at sjåfør må gjere dette manuelt. • Dei faste temamøta om ruteplan i dei respektive kontraktane vart trekt fram som svært nyttige for denne typen lokale avklaringar. Skilting og kundeoppleving • Fleire døme på feilskilting som skaper misforståingar for reisande: ○ Linje 930: viser korrekt "ingen stopp før Birkelandskryssset", men held fram med feil skilting resten av turen til Seljestad. ○ Linje 990 frå Voss: viser "Odda korr. Ulvik/Eidfjord" heile vegen til Odda, sjølv om korrespondansen faktisk var i Granvin og på Bu. • Konklusjon: Det bør vere enklare å berre skilte med endestasjon når det er vanskeleg å skilte korrekt undervegs. Det vart samstundes peika på at nye rutepakkar har nokre system-avgrensingar som gjer det vanskelegare å endre skilt undervegs (ein kan i dag berre vise ein destinasjon heile vegen). Saka vert teken med mot systemleverandør.	Operatør Skyss / Operatør Skyss
5	Status bussanbod Skyss v/Karl Inge orienterte om pågåande bussanbod og status på desse. Kort oppsummering – anbod per september 2026: Bussanbod Bergen (Bergen nord, Bergen sentrum, Bergen sør og Vest) • Avklaring av overordna føringar for framtidige kontraktar: ○ Kontraktsinndelinga vert vidareført med fire kontraktar (sør, vest, sentrum, nord), men med justeringar av linjer/anlegg der det gir gevinst på skift og tomkøyring. ○ Politisk vedtak frå februar (for kontraktane sør, vest, nord og sentrum): Elbussar skal brukast der det er mogleg, biogass der det alt finst infrastruktur for det, og dieselbussar der elektrisk ikkje let seg	Sjå vedlegg.

	gjennomføre (typisk grunna vekt/rekkevidde). ○ Planlagde bussanlegg: Sjå vedlegg lysark nr 20. ○ I tentativ framdriftsplan er utlysingane spreidd i tid frå oppstart 2029-2032 for å unngå store, samstundes konkurransar i marknaden. • Politisk sak om Bergen sør til handsaming i fylkesutvalet 24.09.26, og innstillinga er:: ○ Fast rutetilbod vert vidareført på same nivå som i dag. ○ Der elektriske bussar ikkje kan nyttast, skal dieseldrift leggjast til grunn. • Spørsmålet om korleis ein eventuell ny nasjonal rettleiar (knytt til tryggingspolitisk samarbeid og kjøp av bussar/materiell frå enkelte land, samt eit mogleg unntak i nullutsleppsforskrifta av beredskaps-/tryggingsomsyn) skal påverke val av bussmateriell, vil bli vurdert i samband med politisk sak om sjølve konkurransegrunnlaget (mandatsak) våren 2027. (Link til aktuelle høyring: https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horin-g-om-risikoreduserende-tiltak-i-bussanskaffelser/id3170830/) • Utvida dialogforum om ny kontrakt Bergen sør må gjennomførast før skriving av nemnte mandatsak. Bagasjebehov i framtidige busskontrakter i Bergensområdet – Skyss ønsker innspel • For nye kontraktar vil vi i all hovudsak vidareføre dagens busstyper, dvs låggolv og lågentremateriell. • Dette bussmateriellet er godt tilpassa behova til dei reisande i Bergensområdet, men Skyss vurderer om det finst område med særskilt behov for utforming for bagasje • Skyss har tidlegare – i Q2/26 møtet mai 26 - etterspurd innspel om dette, og Skyss ønskjer fortsatt innspel dersom operatør og sjåførar kjenner til linjer med særskilt bagasjebehov som Skyss bør vere obs på! • Konkret innspel i møtet - fleire stroppar i fleksområdet kan hjelpe på linjer med mykje koffertbagasje (t.d. linje 12 til Montana), då dagens ordning ("førstemann til mølla" i fleksområdet) skaper konfliktar mellom rullestol/barnevogn og bagasje.	
--	---	--

	• Det vart også diskutert om det bør opnast for meir fleksibilitet i kva materiell som vert brukt på ulike tidspunkt/linjer (jf. løysinga i Hardanger/Voss, der ein har opna for skjønnsvurdering ved behov), i staden for at same materiell skal brukast likt kvar dag. Skyss tek gjerne imot vidare innspel. • Frist for innspel – seinast 15/11-26.	NHO Transport, FF og YTF
6	Eventuelt Fleire sakar var meldt inn og kom til eventuelt: 1. Kontantfrie bussar a. Fellesforbundet v/Moldung viste til at andre fylke (Tromsø, Vestfold) har innført kontantfrie bussar. Skyss har per no ingen konkrete planar om det same, sidan omsynet til sårbare brukargrupper utan andre betalingsmiddel enn kontantar har vore sentralt i den politiske debatten. Ei eventuell endring vil krevje ein eigen politisk prosess. b. Det vart peika på at SMS-billett-løysinga (innført som eit koronatiltak) er avvikla, sjølv om Skyss er klar over at ho vart nytta mykje av nettopp sårbare brukargrupper. Grunngevinga var tryggingssyn (løysinga var lett å misbruke). Skyss tek med seg spørsmålet vidare. c. Innspel om raskare korthandsaming: enkelte deltakarar viste til løysingar (t.d. frå festivalar) sjølbetent løysing der ein legg kortet på og trykkjer éin gong for raskare gjennomstrøyming. Skyss opplyser at dette ikkje har vore vurdert konkret, men at dagens billetteringssystem (særleg om sommaren med mange turistar som kjøper billett hos sjåfør) opplevast som treg, og at dette bør sjåast nærare på saman med leverandør (m.a. i lys av at TeT-digital-løysingar no er under innføring). 2. Samtidssystem / varsling av møtande buss a. Fellesforbundet v/Moldung viste til at det pågår eit testprosjekt i Bergen nord (Telleviken) knytt til varsling av møtande buss, i tillegg til eit meir generelt arbeid med å overføre sanntidsdata frå operatør til Skyss sine system (t.d. via TeT-digital) i samband med nye busskontraktar. Ikkje alle kontraktar	Skyss

	har enno full sanntidsdataoverføring; Skyss planlegg å teste dette med eit avgrensa tal bussar før vidare utrulling. b. Hovudutfordring i dag: Det tek ofte lang tid (opptil 2 timar) frå eit avvik oppstår og vert meldt av sjåfør/trafikkleiar, til det er synleg som sanntidsvarsel for passasjerar. Tilgangsstyringa for å leggje inn meldingar vert opplevd som treg og restriktiv. c. Skyss stadfestar at systemet truleg har teknisk kapasitet til meir open tilgang, men at dette i dag er avgrensa for å sikre kvaliteten på meldingane som går ut (unngå feilmeldingar). d. Sentralisering av trafikkontora (Mannsverk allereie flytta inn, nord etter planen neste, deretter sør) vert trekt fram som eit steg som bør gjere det enklare å delegere tilgang og redusere talet på trafikkontor som må leggje inn same melding. e. Konkret eksempel meldt inn: haldeplassen ved holdeplass "Lien sør" (linje 13 og 20, ved Nygårdstangen/Puddefjordsbrua) har vore inngjerda i fleire veker utan sanntidsmelding og utan mellombels 5-12-skilt. Meldt inn til Trafikkontor, men vidare oppfølging er uklar. f. Skyss ber om at slike konkrete eksempel vert melde inn direkte så snart som mogleg. 3. Oppdatert status - Storavatnet terminal (oppfølging frå punkt 3) a. Skyss v/Gudrun Einbu orienterte. Vi har lest i media at byggeprosjektet Storavatnet terminal (del av Sotrasambandet) er forseinka; tidlegare siktemål om opning siste kvartal neste år held ikkje lenger, men ny dato er enno ikkje klar frå Svv. b. Arbeidet med å tilpasse busskøyringa til stadig nye endringar i byggeprosjektet er svært krevjande og pågår kontinuerleg. Skyss har ei arbeidsgruppe i dialog med SotraLink. c. Spørsmålet om mellombels terminal har svinga fram og tilbake: det vart jobba hardt i vår for å få på plass best mogleg løysingar for ein mellombels terminal SotraLink ville etablere. Midlertidig terminal vart deretter avlyst, men det er no nyleg stadfesta at det likevel skal kome ei mellombels løysing.	Sjåfør – Operatør - Skyss
--	--	----------------------------------

	d. Ansvarsforhold er no avklart: Fylkeskommunen skal byggje sjølve terminalen (Skyss/fylkeskommunen har no også fått datoar for når byggjearbeidet kan starte). e. SotraLink har varsla ei omlegging av trafikkmønsteret ved Storavatnet 13. oktober, og det vert utarbeidd eit eige informasjonsløp til sjåførar, trafikkontor og reisande i forkant. 4. Ymse a. Bussanlegg i Austevoll (Bergen sør-anbod): Ein deltakar opplyste at grunneigaren for eit område Skyss potensielt treng er usikker på om han vil selje eller halde fram, og spurde om Skyss er informert. Skyss tek med seg informasjonen. b. Trafikkfarleg innkøyring/lysetjing: Innspel om at ei innkøyring (nemnt i samband med Bergen busstasjon sør) opplevast farleg/mørk, med behov for betre lyssetjing eller lys ved eit gangfelt. Saka vert teken med til den planlagde synfaringa på Bergen busstasjon (jf. punkt 3.1). Det er etablert betre belysning hausten 2025, men det er fortsatt ei utfordring lenger inn på busstasjonen.																			
7	Evaluerings av dagens møte Deltakarane oppfatta møtet som positivt.																			
8	Dato for møte – møteplan 2026/27 <table><tr><th>Kvartal</th><th>Dato</th><th>Klokkeslett</th></tr><tr><td>4. kvartal</td><td>Tysdag 17/11-26</td><td>10.00 – 13.00</td></tr><tr><td>1. kvartal</td><td>Tysdag 23/2-27</td><td>10.00 – 13.00</td></tr><tr><td>2. kvartal</td><td>Tysdag 25/5-27</td><td>10.00 – 13.00</td></tr><tr><td>3. kvartal</td><td>Tysdag 14/9-27</td><td>10.00 – 13.00</td></tr><tr><td>4. kvartal</td><td>Tysdag 16/11-27</td><td>10.00 – 13.00</td></tr></table> Det er kalla inn til møter i 2026 og vert kalla inn til møter i 2027 basert på dette.	Kvartal	Dato	Klokkeslett	4. kvartal	Tysdag 17/11-26	10.00 – 13.00	1. kvartal	Tysdag 23/2-27	10.00 – 13.00	2. kvartal	Tysdag 25/5-27	10.00 – 13.00	3. kvartal	Tysdag 14/9-27	10.00 – 13.00	4. kvartal	Tysdag 16/11-27	10.00 – 13.00	
Kvartal	Dato	Klokkeslett																		
4. kvartal	Tysdag 17/11-26	10.00 – 13.00																		
1. kvartal	Tysdag 23/2-27	10.00 – 13.00																		
2. kvartal	Tysdag 25/5-27	10.00 – 13.00																		
3. kvartal	Tysdag 14/9-27	10.00 – 13.00																		
4. kvartal	Tysdag 16/11-27	10.00 – 13.00																		